

Remenar

20/III/1972

i escapçar

Quan una acció representa la conseqüència lògica o el resultat d'una altra, els verbs que expressen cadascuna d'aquestes dues accions —o els noms que les designen— poden ésser sinònims. Sinònims parcials, és cert, però, de fet, la sinonímia ho és gairebé sempre, de parcial, i fins i tot hi ha lingüistes que no admeten la seva existència si no és amb aquesta limitació. El que volem dir és que en alguns casos poden ésser intercanviables.

Es el que s'esdevé amb verbs com és ara investigar i esbrinar o badar i errar. Si diem: Va investigar aquell cas amb afany però no en va treure l'aigua clara **certament, el verb investigar no hi és substituïble per esbrinar**

Però en una oració com Coneixem aquest fenomen perquè ell el va investigar aquesta substitució potser ja fóra possible. Anàlogament, encara que errar és la conseqüència o el resultat de badar badada pot ésser substituït per errada (o equivocació en una frase com La seva badada ena costarà molt cara.

Un altre cas és el de remenar i barrejar. Sovint es remenen (unes coses) amb el propòsit de barrejar-les. Aleshores és possible de substituir remenar per barrejar. Es el que s'ha esdevingut en el llenguatge dels jugadors de cartes. Abans de començar cada partida —del truc, de la manilla o del canari— es remenen les cartes i tot seguit s'escapça. Aquesta és la terminologia tradicional. Però avui n'hi ha molts que n'han desistit, i en lloc de remenar i escapçar diuen barrejar i tallar. Naturalment, prescindir dels termes tradicionals, de l'expressió genuïna, mal no ens sembla bé, perquè representa desfigurar i empobrir l'idioma. Tenint només en compte el significat estricte, ja hem intentat demostrar que barrejar pot substituir remenar però només en alguns casos generals, no consagrats per l'ús. Dir barrejar les cartes no és cap disbarat: és abdicar d'una expressió idiomàtica pròpia que hauriem de mantenir. Tallar també pot substituir escapçar en molts casos generals. Però en aquells casos específics en què l'ús ha consagrat escapçar renunciar a aquesta forma i recórrer a tallar és subjectar servilment la llengua als canons i als motlles d'una altra.